

УДК 330.322:330.131.7

JEL G11, G32, D81, G12, G22

DOI 10.32782/2786-765X/2025-10-21

Бондаренко В.М.

кандидатка економічних наук,
старший науковий співробітник,
доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту,
заступник декана факультету історії та міжнародних відносин,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9736-7789>

ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА РИЗИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

Анотація. У статті досліджено теоретичні та прикладні аспекти економічної оцінки ризиків інвестиційного проекту як ключового елемента забезпечення ефективності інвестиційної діяльності в умовах невизначеності економічного середовища. Обґрунтовано, що сучасні умови господарювання, зокрема макроекономічна нестабільність, посилення глобалізаційних процесів і зростання конкуренції, зумовлюють необхідність комплексного підходу до аналізу ризиків. Визначено сутність інвестиційного ризику як ймовірності відхилення фактичних результатів від очікуваних, що безпосередньо впливає на дохідність і ефективність проекту. У роботі систематизовано зовнішні та внутрішні фактори, що формують ризики інвестиційного проекту, зокрема макроекономічні умови, політичну стабільність, законодавче регулювання, валютні коливання, а також управлінські, технологічні та організаційні чинники. Доведено необхідність поєднання кількісних і якісних методів оцінювання ризиків, серед яких ключове місце займають аналіз чутливості, сценарний аналіз та імітаційне моделювання. Розглянуто застосування фінансових моделей, зокрема модель CAPM, для визначення очікуваної дохідності з урахуванням рівня ризику. Особливу увагу приділено ролі премії за ризик як інструменту інтеграції ризикової складової в процес інвестиційного аналізу, що дозволяє підвищити обґрунтованість прийняття управлінських рішень. Обґрунтовано необхідність врахування поведінкових аспектів у межах поведінкової економіки, які впливають на сприйняття ризику та вибір інвестиційних альтернатив. Встановлено, що ефективне управління ризиками передбачає використання комплексу інструментів їх мінімізації, зокрема диверсифікації, страхування, хеджування та контрактних механізмів. Зроблено висновок, що економічна оцінка ризиків є необхідною умовою підвищення ефективності інвестиційної діяльності, забезпечення стабільності фінансових результатів та формування конкурентоспроможності підприємств у довгостроковій перспективі.

Ключові слова: інвестиційний проект, економічний аналіз, економічна оцінка ризиків, інвестиційний ризик, премія за ризик, диверсифікація, хеджування, страхування, поведінкова економіка, управління ризиками.

Постановка проблеми. Економічна оцінка ризиків інвестиційного проекту є одним із ключових елементів сучасного фінансово-економічного аналізу, що забезпечує обґрунтованість прийняття управлінських рішень у сфері інвестування. Умови нестабільного економічного середовища, посилення конкуренції, глобалізаційні процеси та зростання невизначеності господарської діяльності зумовлюють необхідність глибокого дослідження ризиків, що супроводжують реалізацію інвестиційних проектів. Інвестиційна діяльність за своєю природою пов'язана з очікуванням майбутніх вигод, однак ці вигоди завжди супроводжуються певним ступенем невизначеності, що і формує ризикову складову проекту.

Економічна оцінка ризиків інвестиційного проекту виступає комплексним процесом, що поєднує теоретичні підходи та практичні інструменти аналізу. Її метою є забезпечення обґрунтованості інвестиційних рішень, зниження невизначеності та підвищення

ефективності використання ресурсів. У сучасних умовах зростання складності економічних систем роль такого аналізу постійно зростає, що зумовлює необхідність розвитку методів оцінки ризиків і їх адаптації до нових викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика економічної оцінки ризиків інвестиційних проектів є однією з ключових у сучасній економічній науці, особливо в умовах високої невизначеності, глобальних криз та трансформації економічних систем. Останні дослідження як українських, так і зарубіжних науковців демонструють еволюцію підходів до ідентифікації, аналізу та кількісної оцінки ризиків. Аналіз останніх досліджень показує, що сучасна наука рухається у напрямі: інтеграції якісних і кількісних методів оцінки ризиків; використання інноваційних моделей; врахування макроекономічних, політичних і глобальних ризиків; формування комплексного підходу до управління інвестиційними ризиками.

Цьому напрямку присвятили свої наукові дослідження І. Іщенко [1], І. Волкока, М. Клубань [2], Ю. Микитюк [3], О. Карась [4] та інші науковці.

У роботі О. Рудь розглянуто сутність інвестиційного ризику та обґрунтовано необхідність поєднання якісних і кількісних методів оцінювання, включаючи експертні, статистичні та сценарні підходи [5]. Автор наголошує, що ефективний ризик-менеджмент передбачає послідовні етапи: ідентифікацію, аналіз, оцінку та розробку заходів мінімізації ризиків.

У дослідженні А. Ханенко (2025) акцентовано увагу на економічному обґрунтуванні інвестиційних проєктів як інструменті зниження ризиків та підвищення ефективності управлінських рішень [6]. Автор підкреслює важливість інтеграції фінансового аналізу, прогнозування доходів та оцінки ризиків у єдину систему бізнес-планування. Особливої актуальності набуває врахування воєнних, політичних та макроекономічних ризиків для України.

Г. Табацкова, Р. Минів, Ю. Зелевський зазначають, що оцінка інвестиційних проєктів в умовах невизначеності є базовим елементом формування стратегії розвитку підприємства, а ризик виступає невід'ємною складовою інвестиційного процесу [7]. У дослідженні підкреслюється необхідність використання адаптивних моделей оцінки, що враховують змінність зовнішнього середовища.

У науковому доробку О. Свінцева і В. Луцка проаналізовано вплив інноваційно-інвестиційних проєктів на інвестиційний клімат та визначено ключові проблеми, зокрема відсутність комплексних механізмів оцінювання ефективності та ризиків таких проєктів [8]. Автори пропонують застосування системного та порівняльного аналізу для вдосконалення інструментарію оцінювання.

М. Pagano, С. Wagner, J. Zechner підкреслюють значення нових видів ризиків і зазначають, що фінансові ринки враховують фактори глобальних ризиків, таких як пандемії, які суттєво впливають на дохідність активів і, відповідно, на інвестиційні рішення [9]. Це свідчить про необхідність включення екзогенних шоків до моделей оцінки інвестиційних ризиків.

Незважаючи на значний науковий доробок, залишаються недостатньо розробленими питання адаптації методик оцінки ризиків до умов нестабільного середовища, зокрема в країнах з трансформаційною економікою, що зумовлює необхідність подальших досліджень у цьому напрямі.

Мета статті полягає у комплексному дослідженні теоретичних засад і практичних підходів до економічної оцінки ризиків інвестиційного проєкту, а також у обґрунтуванні ефективних методів їх ідентифікації, кількісного та якісного аналізу в умовах невизначеності сучасного економічного середовища. У межах дослідження передбачається систематизація основних факторів впливу на формування інвестиційних ризиків, визначення ролі зовнішніх і внутрішніх детермінант у забезпеченні результативності проєктів, а також аналіз сучасних інструментів оцінювання, зокрема фінансово-економічних моделей, сценарного підходу та імітаційного моделювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сутність економічної оцінки ризиків інвестиційного проєкту полягає у визначенні ймовірності настання несприятливих подій та оцінюванні їхнього впливу на кінцеві результати інвестування. Важливою особливістю такого підходу є поєднання кількісних та якісних методів аналізу, що дозволяє враховувати як формалізовані показники, так і фактори, які важко піддаються точному вимірюванню. Економічна оцінка ризиків виступає не лише інструментом діагностики можливих загроз, але й основою для розробки заходів щодо їх мінімізації або компенсації.

Інвестиційний проєкт як об'єкт аналізу характеризується складною структурою грошових потоків, тривалим періодом реалізації та залежністю від великої кількості зовнішніх і внутрішніх факторів. До зовнішніх факторів належать макроекономічні умови, політична стабільність, законодавче регулювання, валютні коливання, рівень інфляції та стан фінансових ринків. Внутрішні фактори включають управлінські рішення, технологічні аспекти, організаційну структуру підприємства та ефективність використання ресурсів. Взаємодія цих факторів формує комплекс ризиків, які можуть істотно впливати на дохідність і окупність проєкту (таблиця 1).

Зовнішні фактори визначають загальні умови реалізації проєкту та рівень невизначеності середовища, тоді як внутрішні – безпосередньо впливають на ефективність управління та використання ресурсів. Це обумовлює необхідність комплексного підходу до ідентифікації та оцінки ризиків з метою забезпечення стабільної дохідності та підвищення ефективності інвестиційного проєкту.

Економічна оцінка ризиків базується на концепції вартості грошей у часі, що дозволяє враховувати зміну вартості ресурсів під впливом інфляції та альтернативних можливостей

Таблиця 1

Фактори впливу на інвестиційний проект та пов'язані ризики

Група факторів	Фактори	Вплив на ризики інвестиційного проекту
Зовнішні фактори	Макроекономічні умови	Впливають на загальну стабільність ринку та прогнозованість доходів
Зовнішні фактори	Політична стабільність	Визначає рівень політичних ризиків та інвестиційний клімат
Зовнішні фактори	Законодавче регулювання	Може змінювати умови реалізації проекту та витрати
Зовнішні фактори	Валютні коливання	Впливають на вартість імпортованих ресурсів і доходи
Зовнішні фактори	Рівень інфляції	Знижує реальну дохідність проекту
Зовнішні фактори	Стан фінансових ринків	Визначає доступність фінансування
Внутрішні фактори	Управлінські рішення	Впливають на ефективність реалізації проекту
Внутрішні фактори	Технологічні аспекти	Визначають виробничі ризики та витрати
Внутрішні фактори	Організаційна структура	Впливає на координацію та швидкість прийняття рішень
Внутрішні фактори	Ефективність використання ресурсів	Визначає рівень витрат та прибутковість

Джерело: розроблено автором

інвестування. У цьому контексті ключове значення мають такі показники, як чиста приведена вартість, внутрішня норма дохідності, період окупності та індекс прибутковості. Однак традиційні методи оцінки ефективності не враховують повною мірою ризикову складову, що зумовлює необхідність їх доповнення спеціальними інструментами аналізу ризиків (рис. 1).

Одним із найпоширеніших підходів є аналіз чутливості, який дозволяє визначити, наскільки зміна окремих параметрів проекту впливає на його кінцеві результати. Такий підхід дає змогу ідентифікувати найбільш критичні фактори ризику та зосередити увагу на їх контролі. Водночас аналіз чутливості має обмеження, оскільки розглядає зміну параметрів ізольовано, без урахування їх взаємозв'язків. Тому більш комплексним інструментом виступає сценарний аналіз, який передбачає формування кількох можливих варіантів розвитку подій із урахуванням різних комбінацій факторів. У сучасній економічній практиці широко застосовується метод імітаційного моделювання, який дозволяє оцінити розподіл можливих результатів проекту на основі випадкових змін ключових параметрів.

Крім того, сучасні підходи до оцінювання ризиків активно використовують фінансові моделі, зокрема CAPM, яка дозволяє визначити очікувану дохідність активів з урахуванням ринкового ризику та бета-коефіцієнта [10]. Це забезпечує можливість кількісного вимірювання ризику та прийняття обґрунтованих інвестиційних рішень.

Використання такого підходу забезпечує більш реалістичну оцінку ризиків, оскільки враховує невизначеність і варіативність економічного середовища. Імітаційне моделювання дає змогу визначити ймовірність досягнення певного рівня доходності та оцінити ризик втрат.

Особливе місце в системі економічної оцінки інвестиційних ризиків займає визначення премії за ризик, яка виступає ключовим елементом формування інвестиційної привабливості проекту та коригування очікуваної дохідності з урахуванням невизначеності. Премія за ризик відображає додаткову компенсацію, яку інвестор вимагає понад безризикову ставку доходності за прийняття можливих втрат, коливань грошових потоків або відхилень фактичних результатів від прогнозованих значень [11]. Її економічна сутність полягає у трансформації якісної характеристики ризику в кількісний вимір, що дозволяє інтегрувати ризиковість проекту в стандартні методики інвестиційного аналізу, зокрема в розрахунок чистої приведеної вартості.

Розмір премії за ризик не є фіксованим і формується під впливом сукупності взаємопов'язаних факторів. Насамперед він залежить від специфіки інвестиційного проекту, включаючи його масштаб, тривалість реалізації, рівень технологічної складності та прогнозованість грошових потоків. Важливу роль відіграє галузева приналежність: проекти в інноваційних або високотехнологічних секторах, як правило, супроводжуються вищим рівнем невизначеності, ніж інвестиції

Рис. 1. Схема економічної оцінки ризиків інвестиційного проекту

Джерело: розроблено автором

в традиційні галузі економіки. Крім того, істотний вплив мають макроекономічні умови, зокрема інфляційні процеси, валютна стабільність, рівень політичних ризиків та загальний інвестиційний клімат у країні чи регіоні.

Включення премії за ризик до ставки дисконту є важливим інструментом підвищення об'єктивності економічної оцінки

інвестиційних проектів, оскільки дозволяє враховувати не лише вартість капіталу в умовах безризикового середовища, але й реальні ринкові обмеження та невизначеність майбутніх доходів. Такий підхід забезпечує більш точне співставлення альтернативних інвестиційних рішень і сприяє формуванню раціональної інвестиційної поведінки суб'єктів господарювання. В результаті премія за ризик

виконує функцію не лише компенсаційного механізму, але й інструменту балансування між дохідністю та безпекою інвестицій, що є критично важливим в умовах нестабільного економічного середовища.

Економічна оцінка ризиків також передбачає врахування поведінкових аспектів прийняття рішень, які дедалі частіше розглядаються як невід'ємна складова сучасного інвестиційного аналізу. У межах поведінкової економіки доведено, що інвестори не завжди діють відповідно до принципів повної раціональності, оскільки їхні рішення формуються під впливом психологічних факторів, когнітивних обмежень та емоційних реакцій [12]. Зокрема, сприйняття ризику може істотно відрізнятися залежно від попереднього досвіду інвестора, рівня його фінансової грамотності, очікувань щодо майбутньої кон'юнктури ринку, а також індивідуальної схильності до уникнення або, навпаки, прийняття ризику. Однакові за об'єктивними характеристиками інвестиційні проекти можуть оцінюватися по-різному різними суб'єктами господарювання. Наприклад, консервативні інвестори схильні переоцінювати потенційні втрати та недооцінювати можливі вигоди, тоді як більш ризик-орієнтовані суб'єкти можуть демонструвати надмірний оптимізм. Такі відмінності зумовлюють необхідність урахування ефектів, описаних у теорії перспектив, відповідно до якої люди оцінюють виграші та втрати асиметрично, надаючи більшої ваги потенційним збиткам.

Раціональний підхід до аналізу ризиків базується на використанні кількісних методів, економіко-математичних моделей і достовірних статистичних даних, що дозволяє мінімізувати вплив суб'єктивності. Проте в реальній практиці інвестиційного менеджменту суб'єктивні оцінки та інтуїція залишаються вагомими чинниками, особливо в умовах невизначеності та обмеженості інформації. Це обумовлює доцільність поєднання формалізованих методів оцінки ризику з експертними підходами, що дає змогу більш комплексно врахувати як об'єктивні, так і поведінкові детермінанти прийняття інвестиційних рішень і підвищити обґрунтованість вибору інвестиційних проектів.

Важливим елементом управління ризиками є розробка комплексних стратегій їх мінімізації, що передбачають системне поєднання фінансових, організаційних і правових інструментів. До ключових підходів належать диверсифікація, страхування, хеджування та використання контрактних механізмів, кожен з яких виконує окрему функцію в загальній

системі зниження ризиків і підвищення стійкості інвестиційних рішень.

Диверсифікація є базовим інструментом ризик-менеджменту, що ґрунтується на принципах портфельної теорії і передбачає розподіл інвестицій між різними активами, галузями, регіонами або типами проектів. Такий підхід дозволяє знизити несистематичний ризик за рахунок того, що негативні результати одних інвестицій можуть компенсуватися позитивними результатами інших. Особливо актуальною диверсифікація є в умовах макроекономічної нестабільності, коли залежність від одного джерела доходу суттєво підвищує вразливість інвестора.

Страхування виступає інструментом перерозподілу ризиків, який дає змогу компенсувати можливі фінансові втрати у разі реалізації несприятливих подій, таких як техногенні аварії, форс-мажорні обставини або політичні ризики. Його ефективність полягає у трансфері частини ризику до спеціалізованих фінансових інститутів, що забезпечує стабільність грошових потоків і підвищує передбачуваність результатів інвестиційної діяльності.

Хеджування застосовується передусім для мінімізації фінансових ризиків, пов'язаних із коливаннями ринкових параметрів, зокрема валютних курсів, відсоткових ставок і цін на сировину. Воно реалізується через використання похідних фінансових інструментів, таких як форвардні, ф'ючерсні та опціонні контракти, що дозволяє зафіксувати майбутні умови угод і знизити невизначеність щодо фінансових результатів.

Контрактні механізми, у свою чергу, забезпечують правове закріплення умов співпраці між учасниками інвестиційного процесу. Використання фіксованих цін, довгострокових угод, гарантій виконання зобов'язань, штрафних санкцій та інших інструментів дозволяє обмежити вплив зовнішніх факторів і знизити рівень невизначеності. У сукупності зазначені підходи формують інтегровану систему управління ризиками, яка сприяє підвищенню ефективності інвестиційної діяльності та забезпечує більш обґрунтоване прийняття управлінських рішень в умовах динамічного економічного середовища.

Висновки. Економічна оцінка ризиків інвестиційного проекту є ключовим інструментом забезпечення обґрунтованості управлінських рішень в умовах невизначеності та динамічних змін економічного середовища. Ризики інвестиційної діяльності формуються під впливом сукупності зовнішніх і внутрішніх чинників, взаємодія яких визначає рівень дохідності та ефективності реалізації

проектів. Це зумовлює необхідність комплексного підходу до їх ідентифікації та оцінювання.

Важливим є поєднання кількісних і якісних методів аналізу ризиків, зокрема використання традиційних фінансових показників у поєднанні з аналізом чутливості, сценарним підходом та імітаційним моделюванням. Такий підхід дозволяє більш повно врахувати невизначеність економічного середовища та варіативність можливих результатів інвестиційного проекту.

Сучасні підходи до оцінки ризиків мають враховувати не лише формалізовані економічні показники, але й поведінкові аспекти прийняття рішень у межах поведінкової економіки, оскільки суб'єктивні фактори можуть

істотно впливати на інвестиційний вибір. Це розширює можливості аналізу та підвищує його практичну значущість.

Ефективне управління ризиками передбачає застосування комплексу інструментів їх мінімізації, серед яких особливе значення мають диверсифікація, страхування, хеджування та контрактні механізми. Їх системне використання сприяє зниженню рівня невизначеності, підвищенню стабільності грошових потоків та забезпеченню довгострокової ефективності інвестиційної діяльності.

Таким чином, економічна оцінка ризиків є невід'ємною складовою управління інвестиційною діяльністю, яка дозволяє не лише ідентифікувати потенційні загрози, але й формувати стратегії їх подолання.

Бібліографічний список

1. Іщенко І. С. Ризики інвестиційних проектів. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки*. 2018. № 5. С. 91–98. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2018_5_15
2. Волкока І.А., Клубань М.В. Особливості інвестування в умовах воєнного стану. *Ефективна економіка*. 2025. № 4. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.4.49>
3. Микитюк Ю. Аналіз вплив чинників ризику на ефективність інноваційно-інвестиційних проектів в будівництві. *Вісник економіки*. 2019. № 3. С. 87–97. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2019.03.087>
4. Карась О. Інвестиційна привабливість і ризики впровадження інноваційних бізнес-моделей циркулярної економіки. *Соціально-економічні відносини в цифровому суспільстві*. 2025. Том 4 (58). С. 20–33. DOI: <https://doi.org/10.55643/ser.4.58.2025.634>
5. Рудь О. Інвестиційний ризик-менеджмент: особливості аналізу та оцінки ризиків в інвестиційному проекті. *Економіка та суспільство*. 2024. № 70. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-127>
6. Ханенко А. В. Економічне обґрунтування ризиків інвестиційних проектів як запорука успішного бізнес-планування в організаційному проектуванні підприємництва в умовах війни та невизначеності. *Економічний вісник Донбасу*. 2025. № 3 (81) С. 69–76. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-3\(81\)-69-76](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-3(81)-69-76)
7. Tabatskova, G. V., Myniv, R. M., & Zalevskiy, Y. O. Project investing in conditions of uncertainty and risk. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series Economical Sciences*. 2025. № 27(106). Pp. 10–15. DOI: <https://doi.org/10.32718/nvlvet-e10602>
8. Свінцов О. М., Луцик В. П. Інноваційно-інвестиційні проекти як основа покращення інтегрованого інвестиційного клімату України. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 15. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14905160>
9. Pagano M., Wagner C., Zechner J. Disaster resilience and asset prices. *Journal of Financial Economics*. 2023. Vol. 150. Article 103712. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2023.103712>
10. Могильна Л. М., Воробйов І. О. Управління ризиками інноваційно-інвестиційних проектів підприємства. *Економіка та суспільство*. 2024. № 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-130>
11. Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чапляк Н. Інвестиційний аналіз: навч. посіб. Львів : ЛьВДУВС, 2019. 276 с.
12. Тельнов А. С., Решміділова С. Л. Розвиток поведінкової економіки у прийнятті економічних рішень. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. 2020. Вип. 5. С. 160–170. DOI: <https://doi.org/10.33244/2617-5932.5.2020.160-170>

References

1. Ishchenko, I. S. (2018). Ryzky investytsiinykh proektiv [Risks of investment projects]. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli. Seriya: Ekonomichni nauky*, (5), 91–98. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2018_5_15 [in Ukrainian].
2. Volkoka, I. A., & Kluban, M. V. (2025). Osoblyvosti investuvannia v umovakh voiennoho stanu [Peculiarities of investment under martial law]. *Efektivna ekonomika*, (4). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.4.49> [in Ukrainian].
3. Mykytiuk, Y. (2019). Analiz vplyvu chynnykiv ryzyku na efektyvnist innovatsiino-investytsiinykh proektiv v budivnytstvi [Analysis of the impact of risk factors on the efficiency of innovation and investment projects in construction]. *Visnyk ekonomiky*, (3), 87–97. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2019.03.087> [in Ukrainian].

4. Karas, O. (2025). Investytsiina pryvablyvist i ryzyky vprovadzhennia innovatsiinykh biznes-modelei tsyrkuliarnoi ekonomiky [Investment attractiveness and risks of implementing innovative circular economy business models]. *Sotsialno-ekonomichni vidnosyny v tsyvrovomu suspilstvi*, 4(58), 20–33. DOI: <https://doi.org/10.55643/ser.4.58.2025.634> [in Ukrainian].
5. Rud, O. (2024). Investytsiinyi ryzyk-menedzhment: osoblyvosti analizu ta otsinky ryzykiv v investytsiinomu proekti [Investment risk management: features of risk analysis and assessment in an investment project]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (70). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-127> [in Ukrainian].
6. Khanenko, A. V. (2025). Ekonomichne obgruntuvannia ryzykiv investytsiinykh proektiv yak zaporuka uspishnogo biznes-planuvannia v umovakh viiny ta nevyznachenosti [Economic justification of investment project risks as a basis for successful business planning under war and uncertainty]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu*, 3(81), 69–76. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-3\(81\)-69-76](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-3(81)-69-76) [in Ukrainian].
7. Tabatskova, G. V., Myniv, R. M., & Zalevskyi, Y. O. (2025). Project investing in conditions of uncertainty and risk. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series Economical Sciences*, 27(106), 10–15. DOI: <https://doi.org/10.32718/nvlvet-e10602>.
8. Svintsov, O. M., & Lutsyk, V. P. (2025). Innovatsiino-investytsiini proekty yak osnova pokrashchennia intehrovanoho investytsiinoho klimatu Ukrainy [Innovation and investment projects as a basis for improving the integrated investment climate of Ukraine]. *Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii*, (15). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14905160> [in Ukrainian].
9. Pagano, M., Wagner, C., & Zechner, J. (2025). Disaster resilience and asset prices. *Journal of Financial Economics*, 150, Article 103712. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2023.103712>
10. Mohylna, L. M., & Vorobiov, I. O. (2024). Upravlinnia ryzykamy innovatsiino-investytsiinykh proektiv pidpriemstva [Risk management of innovation and investment projects of the enterprise]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (66). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-130> [in Ukrainian].
11. Moiseienko, I., Revak, I., Myskiv, H., & Chapliak, N. (2019). Investytsiinyi analiz [Investment analysis]. Lviv: LvDUVS. [in Ukrainian].
12. Telnov, A. S., & Reshmidilova, S. L. (2020). Rozvytok povedinkovoi ekonomiky u pryiniatti ekonomichnykh rishen [Development of behavioral economics in economic decision-making]. *Ekonomichnyi visnyk. Serii: finansy, oblik, opodatkuвання*, (5), 160–170. DOI: <https://doi.org/10.33244/2617-5932.5.2020.160-170> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 22.05.2025

Viktoriiia Bondarenko

Candidate of Economic Sciences, Senior Researcher,
Associate Professor of the Department of Business Administration,
Marketing and Management,
Deputy Dean of the Faculty of History and International Relations,
State University "Uzhhorod National University"
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9736-7789>

ECONOMIC ASSESSMENT OF INVESTMENT PROJECT RISKS

The article examines the theoretical and applied aspects of economic risk assessment of an investment project as a key component of ensuring the effectiveness of investment activity under conditions of economic uncertainty. It is substantiated that the modern business environment, characterized by macroeconomic instability, intensification of globalization processes, and increasing competition, necessitates the application of a comprehensive approach to risk analysis. Investment risk is defined as the probability of deviation of actual results from expected outcomes, which directly affects the profitability and overall efficiency of a project. The study systematizes external and internal factors influencing investment project risks, including macroeconomic conditions, political stability, regulatory environment, exchange rate fluctuations, as well as managerial, technological, and organizational factors. The necessity of integrating both quantitative and qualitative methods of risk assessment is emphasized. In particular, sensitivity analysis, scenario analysis, and simulation modeling are identified as essential tools for evaluating uncertainty and variability of project outcomes. The application of the Capital Asset Pricing Model is considered as an effective approach for determining expected returns while accounting for market risk. Special attention is given to the role of the risk premium as a mechanism for incorporating risk into investment evaluation, which enhances the validity of managerial decision-making. Furthermore, the importance of behavioral factors within behavioral economics is highlighted, as investors' perceptions, cognitive biases, and risk attitudes significantly influence investment choices. It is concluded that effective risk management requires the implementation of a set of mitigation strategies, including diversification, insurance, hedging, and contractual mechanisms. The study proves that economic risk assessment is a fundamental prerequisite for improving investment efficiency, ensuring financial stability, and strengthening the long-term competitiveness of enterprises.

Keywords: investment project, economic analysis, risk assessment, investment risk, risk premium, diversification, hedging, insurance, behavioral economics, risk management.